

Voorzitter,

Om te beginnen complimenten aan alle betrokkenen, de informateur, de formateurs, de nieuwe coalitiepartijen voor het proces van de formatie en het schrijven van het Bestuursakkoord. Het plaatsen van de inbreng van alle fracties en van de inbreng van stakeholders op de website van het waterschap. Transparantie. Prima! En ook het presenteren van het concept-Bestuursakkoord door de beoogde coalitiepartijen aan de overige fracties en hen de ruimte geven voor inbreng, zoals op 29 mei 's avonds is gedaan.

Minder tevreden zijn wij als CDA over de coalitievorming. Er was een andere verdeling en een andere coalitie mogelijk geweest, een waarin ook CDA (en ChristenUnie) hadden deelgenomen. Een DB van 4 personen is niet per se beter dan dat van 5. Nu ook enkele DB-leden met parttime-functies. Wij vinden bovendien de portefeuilles niet evenwichtig verdeeld. 5 x 60% met DB-leden met andere maatschappelijke nevenfuncties en netwerken is sterker dan 4 DB-leden met een verdeling 2 x 100%, 1 x 60% en 1 x 40%. Als 5 x 60% niet sterk was, is deze verdeling dan wel sterk? Zijn er eerste en tweederangs DB-leden? De ervaringen met colleges van B&W waar ook een dergelijke verdeling was (bijv. Stichtse Vecht) zijn niet onverdeeld positief.

Dat 1 van de nieuwe DB-leden alleen DB-lid wilde worden als hij de kans kreeg om fulltime DB-lid te worden was mede aanzet tot deze constructie.

Terug naar het Bestuursakkoord.

De CDA-fractie is toch wel kritisch over het taalgebruik in het nieuwe Bestuursakkoord. Het is toch te veel van: we gaan het anders doen, we gaan het beter doen, er moet een cultuurverandering komen e.d..

Ambities zijn prima, maar deze toonzetting vinden wij storend. Het DB wordt gevormd door 4 van de partijen die ook in de vorige coalitie van 5 partijen zaten. Dan kan je het toch niet geheel anders gaan doen? Temeer daar de vorige coalitiepartijen ook allen met grote tevredenheid terugkeken op de behaalde resultaten, het Jaarverslag 2018 en de Bestuursrapportage (jan-april 2019). En er staat gelukkig ook in: "We kunnen hierbij voortbouwen op ons werk in de afgelopen jaren." Gevolgd door.... "We moeten nu alleen een extra stap zetten". Tja, dat is altijd zo, beleidsontwikkeling. Maar ja, als je aan het begin van een nieuwe bestuursperiode staat zeg je natuurlijk dat je die extra stap wel wil zetten. Je moet het beleid ook aan je achterban verkopen. En dan moet het groener, greenwashing van bestaand beleid dus. Oude wijn in nieuwe 'groene' zakken.....Sommige formuleringen trachten te verwoorden alsof het om nieuw beleid gaat, terwijl het al bestaand beleid is. En er staan ook nog al eens wat vage voornemens in: "We gaan onderzoeken.....", "We gaan

kijken.....". Een voorbeeld: "We onderzoeken of het gewenst is dat het waterschap een bestuurlijke rol speelt in het recreatie- of plessenschap". Zoiets simpels, waarom neemt u daar gewoon geen stelling als u modern leiderschap pretendeert?

Je bent ook niet per se innovatief als je zegt dat je dat bent, dat zal ook door anderen erkend en herkend moeten worden. U schrijft bijvoorbeeld: "Samenwerking in het 'innovatie-ecosysteem' kan beter verlopen, als we duidelijk maken waar we voor staan op het gebied van innovatie en welke rol we bij een bepaald vraagstuk kunnen en willen vervullen"....kan het vager? We onderscheiden bij innovatie enerzijds *brede exploratieve* innovatietrajecten en anderzijds doelgerichte innovatie". Het spijt mij dat dit door de tekstverwerker niet is gecorrigeerd.

Kortom voorzitter, deze teksten vinden wij niet zo doelgericht..... Wellicht dat u ook hier en daar door het nieuwe DB wat verduidelijkende voetnoten kunnen worden geplaatst, want veel termen zijn ook geen alledaagse taalgebruik. Wat bedoelt u eigenlijk met 'Dataminimalisatie' of 'TADA'? En wat bedoelt u eigenlijk met 'sociale innovatie'? En waarom streeft dit nieuwe bestuur er naar om in de komende bestuursperiode de innovatiebudgetten te centraliseren? U schrijft dan, als reden daar: "Door meer regie op de bestedingen, kunnen we de middelen effectief inzetten. Het kan niet zo zijn dat (ogenschijnlijk) kansrijke innovaties niet onderzocht of getest kunnen worden binnen ons waterschap". Dit lijkt eerder een verzuchting van onmacht, dan van een vastberaden voornemen tot verbetering. *Het is maar de vraag of je met centralisatie meer innovatie bereikt, of dat je juist niet beter decentraal creativiteit en innovatie moet stimuleren!*

Positief zijn er toch ook wel een paar zaken te noemen. In het nieuwe Bestuursakkoord zit ook veel dat ook uit onze voorstellen (ook in de vorige bestuursperiode) voortkomt, o.a. over de werkwijze, het schrijven van stukken rechtstreeks naar het AB, het duidelijk presenteren van een LT-agenda e.d.. Dat heeft het CDA en dat heb ik in het fractievoorzittersoverleg de vorige bestuursperiode namelijk ook vaak zelf voorgesteld (als eerste, maar vervolgens met bijval van andere fractievoorzitters).

"Denken in alternatieven: het gesprek over maatschappelijke vraagstukken die grote impact zullen hebben op de huidige leefomgeving, is in volle gang. Dat zijn vraagstukken waarop we nu nog geen eenduidig antwoord kunnen geven. Daarom houdt Waterschap AGV bij het maken van beleid altijd rekening met verschillende ontwikkelingen". Tja, het had iets sterker geformuleerd kunnen worden, maar we herkennen ons er wel in. "We maken duidelijk wat de bestuurlijke vragen zijn en laten zien welke alternatieven mogelijk zijn". Daar hebben we als CDA vaak om gevraagd. Dat is een vorm van 'politiseren' die mij aan staat. Niet per se

tegenstellingen op zoeken, maar wel verantwoording geven en aangeven welke impliciete keuzes je maakt, welke alternatieven overwogen zijn!

Ook dat wordt ingezet om participatie, draagvlak creëren, bewoners, bedrijven, instellingen tijdig bij beleid betrekken, ook vrijwilligers e.d.. dat vinden wij positief. Het is goed dat u het risico signaleert dat voorkomen moet worden dat *bewoners in het landelijk gebied*, het buitengebied, ondergeschoven raken ten opzichte van de getalsmatig grote groep stedelijke bewoners.

De website van Waternet wordt zodanig aangepast dat er een directe verwijzing komt naar de website van het waterschap. Dat lijkt mij een goede zaak. Als je alleen al kijkt, nu naar de website van WeMaketheCity, dan zie je daar als sponsor Waternet en niet het waterschap. Op de website van het waterschap komt een duidelijke link naar het bestuur. Inwoners moeten het waterschap direct kunnen vinden als ze zoeken op Waternet.

De langetermijnagenda van het waterschap komt duidelijk en interactief op de website te staan. Ook de verwijzingen naar 'Actueel', het actuele nieuws kan beslist beter. Nu via onze site, weggesprongen naar Twitter. Ook hier geldt: er zijn meerdere mediakanalen nodig.

In hoofdlijnen kunnen we ons vinden in dit Bestuursakkoord. Wij zijn het ook eens met de nieuwe coalitie dat mede door de klimaatverandering de klassieke kerntaken van het waterschap zich verder ontwikkelen en dat er dus nieuwe taken bijkomen. Maar eerder Klimaatadaptatie dan klimaatmitigatie! Op dat gebied zal onze rol toch beperkt zijn.

Maar sommige formuleringen in het nieuwe Bestuursakkoord roepen beslist ook vragen op: Professionalisering? Cultuurverandering? Een andere Planning & Control-cyclus? Er worden ons nog visiedocumenten in het vooruitzicht gesteld. We zijn benieuwd!

U spreekt in uw Bestuursakkoord ook over 'Effectief en attractief vergaderen': wij vinden dat vooral algemeen bestuur daar zelf over gaat.

Financieel, tja financieel. Er wordt nergens geprioriteerd! Alles kan, ook dankzij de meevallende inkomsten. We hebben dat al gezien bij de concept-Jaarrekening 2018 en bij de eerste Bestuursrapportage 2019. Het geld klotst over de plinten. En dan toch bij een lagere inflatie dan 2% ook deze 2% nog eens inboeken om de extra ambities te realiseren? Voorzitter, wij vragen ons echt af hoe partijen die altijd aandringen op lage lasten zoals de VVD en zoals ook de LTO dit voor hun rekening kunnen nemen? Het is nog al makkelijk om zo het geld bij de burger vandaan te halen, een klein voorbeeld, in Vreeland worden momenteel zestig huizen gebouwd op 4 ha voormalige agrarische grond. Als dit over 2 jaar

is afgerond staat daar dan voor 70 miljoen aan WOZ-waarde. En dan hebben we het nog niet eens over de nieuwbouw bij Weesp-Muiden gehad waar duizenden woningen gebouwd worden met een hoge woz waarde en de uitbreidingen bij Amsterdam-IJburg. Kortom, daar komt heel veel geld door de WOZ en aantallen inwoners bij AGV binnen. En ondertussen kan 'ongebouwd' dan toekijken hoe zij toch tariefsprongen moeten maken!

Wij vinden het beter om meevallers te gebruiken om de schulden af te bouwen en onze financiële positie te verbeteren. Anderzijds: wat moet, dat moet! Aan verdere verbetering van de waterkwaliteit is ons beslist veel geleverd. Om de KRW-doelstellingen te halen e.d.. Maar niet per se, om het beleid zogenaamd meer ambitieus, meer zogenaamd meer 'groen' of meer natuurvriendelijk of diervriendelijk te laten zijn!

U schrijft ook: "Vanuit de ambitie om deze bestuursperiode energieneutraal te zijn, starten we zo snel mogelijk met investeren in windmolens op eigen terreinen om onze eigen elektriciteit op te wekken". Het is de vraag of we dit wel daadwerkelijk moeten doen. Windparken op zee zijn vaak een veel goedkopere en effectievere bron van energie. We kunnen beter letten op de totale keten en een kosteneffectief klimaatbeleid voeren en niet zo de maatschappelijke weerstand tegen de noodzakelijke energietransitie over ons afroepen. Steeds zullen wij als CDA ook vragen om een Kosten-Baten-analyse. Liever zouden wij zien dat ons waterschap zich inzet voor aquathermie en dergelijke nieuwe energiebronnen.

U schrijft in het Bestuursakkoord op pagina 14: In verband met dat Boezemplan 2.0 onderzoeken we hoe we in het Vechtplasseengebied het (zoete) gebiedseigen water beter kunnen vasthouden, hoe het natuurlijke hydrologische proces van inzijging en kwel op de flanken van het Gooi zo veel mogelijk hersteld kan worden en hoe we onze afhankelijkheid van het Markermeer (ook via de 's Gravelandse vaartboezem) kunnen verminderen. We kijken hierbij ook of de gedeeltelijke compartimentering/vernatting van de Horstermeer kan helpen om de watervraag in het gehele gebied te beperken. Onderwerpen die in dit onderzoek aan de orde komen zijn onder andere de afvoer van de brakke kwel en het effluent van de Horstermeer direct op het Amsterdam-Rijnkanaal, de stroomrichting van de Vecht en de uitkomsten van de pilot Brakke Kwel. We kijken hierbij ook of de gedeeltelijke compartimentering/vernatting van de Horstermeer kan helpen om de watervraag in het gehele gebied te beperken.

Wij zijn ongerust over deze passage. Komt hier toch weer een plas-dras-moeras en vernatting om de hoek kijken, nog voor de resultaten van de pilot Temmen Brakke Kwel

bekend zijn? We hebben zorgen dat het draagvlak dat Gerard Korrel zorgvuldig heeft opgebouwd bij bewoners van de Horstermeer, zo direct weer wordt ondergraven!

Over de Strategie Bodemdaling en Nota Peilbeheer vinden wij de teksten zeer onbevredigend! U noemt de Bodemdaling 34 keer! Maar nergens wordt meer direct verwezen naar de Strategie Bodemdaling, die het vorige bestuur nog zeer recent heeft vastgesteld. En u wilt een nieuwe aanpak van de Bodemdaling al in 2021 gaan evalueren! Dat is binnen twee jaar. Wij zijn al blij als er dan al een aantal pilots zijn uitgerold. Het vergt immers grote investeringen. Door nu al voor 2021 een evaluatie aan te kondigen, ondergraaft u het draagvlak i.p.v. dat u het versterkt! De teksten over de Nota Peilbeheer, ook onlangs vastgesteld, zijn onduidelijk; het lijkt net of u een nieuwe Nota Peilbeheer gaat schrijven? U schrijft dat uw kennis gaat delen met anderen, maar vaak is het juist zo we zelf ook nog de nodige kennis moeten ontwikkelen. U schrijft terecht "dat nog maar moet blijken of een constant hogere grondwaterstand echt leidt tot minder bodemdaling, veenaafbraak en uitstoot van broeikasgassen". We moeten op dit gebied inderdaad nog veel kennis ontwikkelen, ook op het gebied van hydrologie! Wij zijn ook zeer benieuwd hoe u wilt omgaan met het beheer van de grondwaterstand in de stedelijke gebieden. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt niet alleen bij het waterschap, maar ook bij andere overheden. Stel je voor, dat wij als waterschap de rekening gepresenteerd krijgen voor de schade aan funderingen! Het is zeer noodzakelijk om hier de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden duidelijk af te bakenen en niet teveel pretenties te voeren!

Voorzitter, wij missen in dit Bestuursakkoord een heldere visie op faunabeheer, de bestrijding van invasieve exoten, het tegengaan van de kwalijke effecten van de uit zijn krachten gegroeide ganzenpopulatie met de negatieve effecten op de waterkwaliteit. Met betrekking tot het monitoren van de impact van ganzen op de waterkwaliteit liggen toezeggingen van het oude DB, maar wij gaan er van uit dat die ook gelden voor het nieuwe DB. Als u echt zorgen heeft om de kwaliteit van de (kleinere, niet KRW-) wateren dan kunt dit onderwerp niet laten liggen, maar u schrijft nu al: "Bij exoten zonder wezenlijke invloed op biodiversiteit, waterkwaliteit of -veiligheid, grijpen we niet in". Dit is eigenlijk een zeer slappe tekst, want die wezenlijke en veelal kwalijke invloed is al met een aantal onderzoeken, ook bij andere waterschappen, vastgesteld.

Goed dat het waterschap intensiever gaat toezien en handhaven op de plasticvervuiling. De bewustwording bij veel onze bewoners van dit onheil is nog beslist onvoldoende.

Voorzitter, ik kom tot een afronding. Het Bestuursakkoord dat voor ons ligt bevat nogal wat pretenties. Als het gaat om aanpassing aan de klimaatverandering, het inzetten van de energietransitie, kringlooeconomie, duurzaamheid, behoud en herstel van de biodiversiteit en verbetering van de waterkwaliteit wensen wij het nieuwe Dagelijks Bestuur veel succes. We hopen dat u behoedzaam opereert zodat u het draagvlak voor het noodzakelijke beleid niet zult verspelen. Het afscheid van onze DB-zetel, met dank aan de grote inzet van Gerard Korrel, stemt ons weemoedig. De CDA-fractie zal uw beleid zeer betrokken blijven volgen, we zullen u aanmoedigen en stimuleren en waar nodig zullen wij alternatieve voorstellen en amendementen indienen bij de uitgewerkte beleidsvoorstellen. Uiteindelijk dienen de belangen van onze inwoners centraal te staan, voor een land dat we door willen geven!

Dank u wel.

Wim Zwanenburg, namens de CDA-fractie in het Algemeen Bestuur van waterschap Amstel, Gooi en Vecht